

מספר קורס: 290.4020 2024

כתיבה מדעית

סמסטר ב' תשפ"ד 2023-2024, יום ד' בין השעות 10:00-12:00

שם המרצה: ד"ר יעל דישון בן-עטר

רמת הקורס: תואר שני

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל: ydishon@staff.univ.ac.il

אתר הקורס: 290.4020 ב-MOODLE ([/http://online.haifa.ac.il](http://online.haifa.ac.il))

רקע: כתיבה אקדמית, או כתיבה מדעית, מהווה את ה"שפה" שבה חוקרים משתפים את פירות עבודתם המחקרית. כמו לכל שפה, גם ל"שפה" זו ישנם כללים ומאפיינים ייחודיים לה, אשר את חלקם נלמד במסגרת הקורס, ובחלקם נתנסה באופן מעשי.

מטרות הקורס: להעניק לסטודנטים כלים בסיסיים לקריאה וכתיבה של עבודות מחקריות, להערכה ביקורתית של שלהן, לחיפוש מקורות אקדמיים במאגרי מידע וניהולם בתכנות ניהול מקורות.

תוצרי הלמידה בקורס:

1. הסטודנט יתוודע למאפייני הכתיבה האקדמית ולכללים המרכזיים והפרקטיקות שבמסגרתה.
2. הסטודנט יפתח וישפר את כישורי החיפוש, הקריאה והכתיבה של טקסטים מדעיים.
3. הסטודנט ייחשף למגוון סגנונות וגישות של כתיבה אקדמית.
4. הסטודנט ישפר את יכולתו לדון באופן ביקורתי במקורות אקדמיים.
5. הסטודנט יתנסה בכתיבה של טקסטים מדעיים.

נושאי הקורס:

1. מאפייני הכתיבה האקדמית.
2. יושרה מדעית ואתיקה הנוגעת לכתיבה אקדמית ולפרסום מדעי.
3. הגדרת נושא / שאלת מחקר וניסוחה.
4. סוגי עבודות מדעיות; היכרות עם סגנונות פרסום מדעי.
5. איתור מקורות, ניהולם ורישומם.
6. היכרות עם טכניקות קריאה: קריאה ביקורתית ותבניות הערכה.
7. שכלול מיומנויות של כתיבה – ביסוס טיעון, אינטגרציה של מידע, קשר לוגי.
8. היכרות עם מבנה הצעת מחקר.
9. היכרות עם מבנה מאמר.

דרישות הקורס:

1. חובת נוכחות ב-80% מהמפגשים
2. במידה והלמידה בזום- השתתפות חובה במפגשי זום קבוצתיים ופרטניים עם מצלמה פתוחה.
3. הגשת מטלות בזמן
4. השתתפות מלאה בשיעורים ומעורבות בדיונים ובפעילויות בשיעורים

מתכונת הקורס:

הקורס ישלב למידה פרונטלית, למידה מקוונת, וכן עבודה כיתתית עצמאית, בזוגות או בקבוצות קטנות. במהלך הסמסטר תתבקשו להגיש חמש מטלות לעבודה בבית ובכיתה.

הערכה בקורס:

מרכיבים	
10%	• נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה בדיונים
15%	• תרגיל 1
15%	• תרגיל 2
15%	• תרגיל 3
15%	• תרגיל 4
30%	• תרגיל 5

הנגשת הקורס לסטודנטים עם לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית: סטודנטים עם לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיהם, ושבגינה הם זקוקים להתאמות, אנא פנו לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה: דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265. לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022. סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואשר זקוקים להנגשה בקורס, אנא פנו אל מרצת הקורס במייל בסמוך לתחילת הקורס.

מס'	תאריך	הנושאים	אופן העברת השיעור	מטלות
1	1.5	מבוא לכתיבה אקדמית: מהי כתיבה אקדמית? מה הופך אותה לטובה? אסטרטגיות בכתיבה.	פרונטלי	הכנה לתרגיל – בחירת נושא
2	8.5	הדרכה בספריה	פרונטלי	
3	15.5	מבנה הפיסקה - נושא מרכזי, רצף לוגי, שימוש בקול פעיל וסיכום	זום	תרגיל מס' 1 להגשה עד ה 20.5
4	22.5	שימוש בסימני פיסוק	זום	תרגיל 2 – כיתתי
5	29.5	סוגיות אתיות ופליגיאט (גניבה ספרותית)	זום	
6	5.6	מבנה פרק המבוא: כותרת, פיסקת פתיחה, הצגת טיעונים, סיכום אינטגרטיבי	פרונטלי	תרגיל 3 – כיתתי
7	19.6	עקרונות ציטוט – כללי ציטוט נכונים, תוכנות לארגון ציטוטים – מנדליי / Zotero וכד'	זום	
8	26.6	מבנה פרק שיטות המחקר – מערך, אוכלוסיה, שיטות סטטיסטיות / איכותניות	זום	תרגיל 4 - כיתתי
9	3.7	מבנה פרק התוצאות – הצגת תוצאות, טבלאות, תרשימים ותאור ממצאים	זום	
10	10.7	מבנה פרק הדיון – סיכום הממצאים, דיון אל מול ידע ממחקרים קודמים, מגבלות, מסקנות והמלצות	פרונטלי	תרגיל 5 – להגשה עד ה 17.7
11	17.7	סיכום- דגשים מרכזיים לכתיבה מדעית מוצלחת	פרונטלי	

קריאה / צפייה מומלצות:

חיות, ע. (2004). מדריך למחקר ולכתיבה מדעית: מהלכה למעשה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

לביא, י. (2012). כתיבת עבודת המחקר: מבנה, תכנים וסגנון. חיפה: בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה.

Sainani, K. (n.d.). *Coursera – Writing in the sciences*. Stanford, CA: Stanford University. Retrieved from <https://www.coursera.org/learn/sciwrite>